

ARBETAR ALLA LIKA?

Bild: Jörgen Alstberg, Flöden, Getinge

Instrument och Sterilteknikerutbildningen 315 yhp, 2021
YrkesAkademin AB

Författare: Britta Lissel

Handledare: Christina Bunne

Examensarbete/ Instrument och Steriltekniker, 315 YH poäng vid YrkesAkademin AB, 2021.

Författare: Britta Lissel

Antal sidor: 11

Titel: Arbetar alla lika?

Handledare: Christina Bunne

Datum: 2021-12-08

Steriltekniska enheter (STE) arbetar efter samma grundlagar och standarder. Det finns olika storlekar på STE vilket är grunden för hur verksamheterna bedrivs. Undersökningen i detta arbete handlar om att se hur lika och olika STE arbetar.

Syftet var att ta reda på hur lika STE är arbetar. Huvudfrågan blev “Arbetar alla lika?”. Målet blev att få ett resultat på frågan.

Metoden utfördes genom intervjufrågor med svar: Ja, nej och kanske.

Resultatet räknades ut i cirkeldiagram för att tydliggöra resultatet.

Ordlista

Aseptiskt: Bevara det rena rent och det sterila sterilt.

Diskdesinfektor: Maskin som rengör, desinfekterar och torkar godset.

Desinfekterat: Definitionsprocessen skall avlägsna allt biologiskt material upp till en nivå av 99,9%. Sannolikheten att det finns en levande mikroorganism på produkten är mindre än en på 1000.

Kontaminerat: Förorenat, nedsmutsat

Kondensera: Överföra (ett ämne) från gas till vätska.

Indikatorer: Autoklavtejp, indikatorrutor på packpåse. Indikator visar att godset genomgått en steriliseringsprocess genom att byta färg.

Sterilteknisk enhet: STE

Trelagersprincipen: Transportförpackning, Avdelnings förpackning, produktförpackning

Innehållsförteckning	Sida
Bakgrund	5
Syfte och Mål	6
Metod	6
Resultat	7
Diskussion	10
Källförteckning	11

Bakgrund

Huvudsaklig uppgift för steriltekniska enheter (STE) är att ta hand om kirurgiska instrument. Detta görs genom rengöring, paketering och sterilisering. Det finns olika storlekar av STE, därav väcktes intresset att undersöka hur STE utför sitt arbetar-Arbetar alla lika?

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter om basal hygien i vård och omsorg (SOSFS: 2015:10) ska skyddsutrustning användas. STE arbete genomsyras av att hantera kirurgiska instrument genom fyra steg: Rengöra, diskdesinfektera, hantera och sterilisera. STE ska använda sig av de basala hygienrutinerna. (vårdhandboken.se). Dessa innefattar regler för:

- Handhygien
- Skyddshandskar och skyddskläder
- Arbetskläder
- Hår och skägg
- Smycken och bandage

Aseptik är ett arbetssätt för att förhindra spridning av smittämnen. Arbetet startar i diskrummet (oren zon). Det innebär att bevara det rena rent och det sterila sterilt. (Handbok för sterilteknisk verksamhet.sid.8) Det är viktigt att med enbart röra rena material med rena händer.

Kontaminerade instrument transporteras till diskrummet (oren zon). Instrumenten placeras i galler och scannas in genom spårningssystem (T-doc) som följs åt under alla processer. Instrumenten rengörs sedan i diskdesinfektorn. Enligt standard (TR.46.sid.14) ska maskinen vara utrustad att den inte återkontaminerar godset. Diskdesinfektorn rengör och desinficerar de kirurgiska instrumenten. Desinfektionsprocess innebär att godset blir desinfekterat. Diskdesinfektorn är försedd med ett torksteg som tar bort fukt på godsets yta detta enligt standard (SS-EN-ISO:15 883. sid.11) Lasten/godset ska vara rena, torra. Efter avslutad process godkänns godset. Instrument måste svalna och oljas, funktions kontrolleras och packas i förpackningsmaterial som packpåse, packskynke eller container. Förpackningsmaterialet är utrustade med indikatorer som visar om processen i autoklaven lyckades.Efter lyckad process frisläpps godset. Sterilisering sker i ångautoklav med ren och mättad ånga enligt standard (TR-46.sid.36). Godset steriliseras genom att kondensera på ytan och ge värme. Värmekänsliga instrument tål inte ångsterilisering utan steriliseras i en lågtempererad autoklav enligt standard (SS-EN-ISO 14937:2009) för väteperoxid. Standarden beskriver sterilisering av medicinska produkter och är en teknisk rapport. Processen är skonsam för instrument som är känsliga för värme och fukt (TR-46.sid. 49). Efter utförd process ska godset vara rent, torrt med läsbar etikett och indikator ska ha slagit om. Godset måste svalna innan de kan förflyttas till förråd och operationssal. Instrument som packas för transport packas efter trelagers principen enligt standard. (TR:57. sid.7) detta innebär transportförpackning, avdelningsförpackning och produktförpackning.

Syfte och Mål

Syfte var att reda ta på hur steriltekniska enheter arbetar för att undersöka om det finns skillnader. Exempelvis om variation i storlek skiljer arbetet åt. Huvudfrågan i undersökningen blev “Arbetar alla lika?”

Målet är att ta reda på om alla arbetar på samma sätt.

Metod

Undersökningen bedrivs genom att tjugo steriltekniska enheter intervjuades. Intervjun genomfördes med sex olika frågor som grundar sig i STE arbete. De sex frågorna som ställdes var:

1. Arbetar alla lika?
2. Arbetar ni aseptiskt?
3. Används skyddsrock vid raster?
4. Rengörs instrument i packrummet?
5. Oljas alla instrument efter desinfektion?
6. Finns det arbetsbeskrivningar?

Intervjun utfördes genom att en representant per STE svarade på frågorna. Frågorna besvarades med ett formulär med svaren ja, nej och kanske. Därefter räknades procenten ut och ställdes upp i cirkeldiagram. Undersökningen tydliggjordes med en egen cirkel till varje fråga.

Resultat

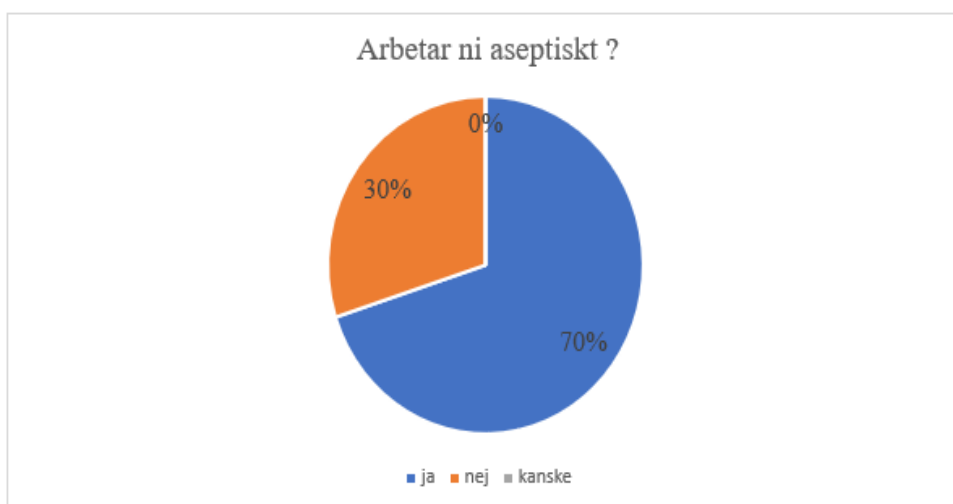
Undersökningen visade varierande resultat beroende på frågeställning. Huvudfrågan i undersökningen var “Arbetar alla lika?”

Resultatet visade att 50% arbetade lika, svar nej:44% och kanske:6%. Resultatet visar att nära 50% arbetar olika och inte likt på STE.

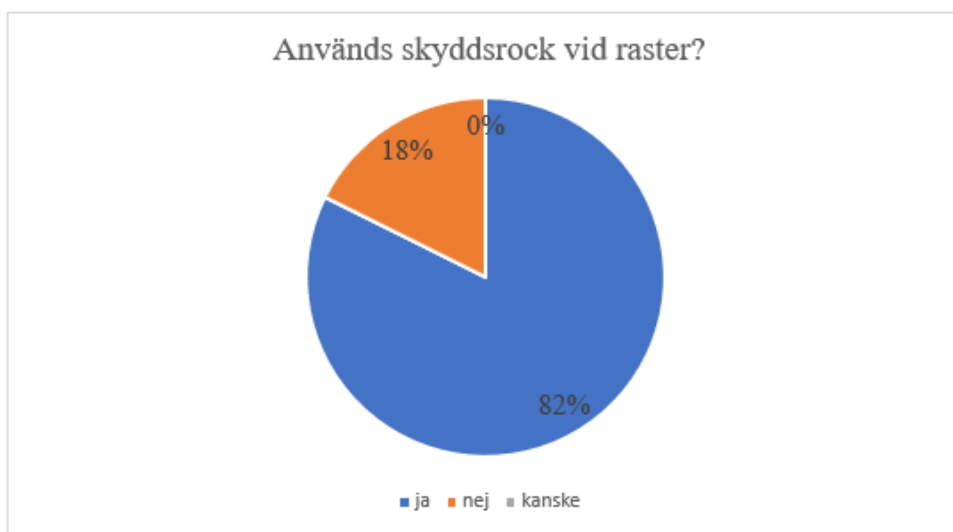
Arbetar ni aseptiskt?

Undersökningen visar att merparten (70%) av STE arbetar aseptiskt.

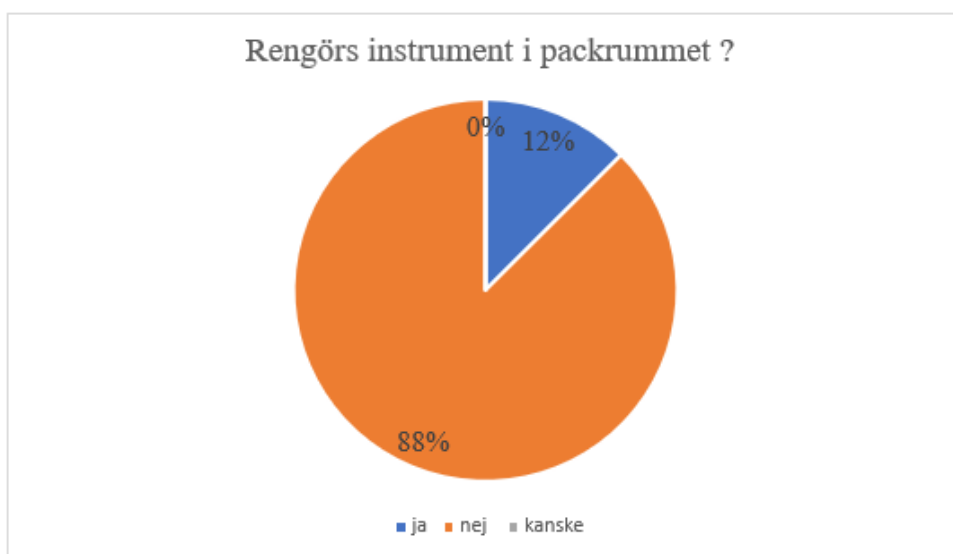
Används skyddsrock vid raster?

Resultatet i undersökningen visade att merparten (82%) använder skyddsrock, men att 18% inte gör det.

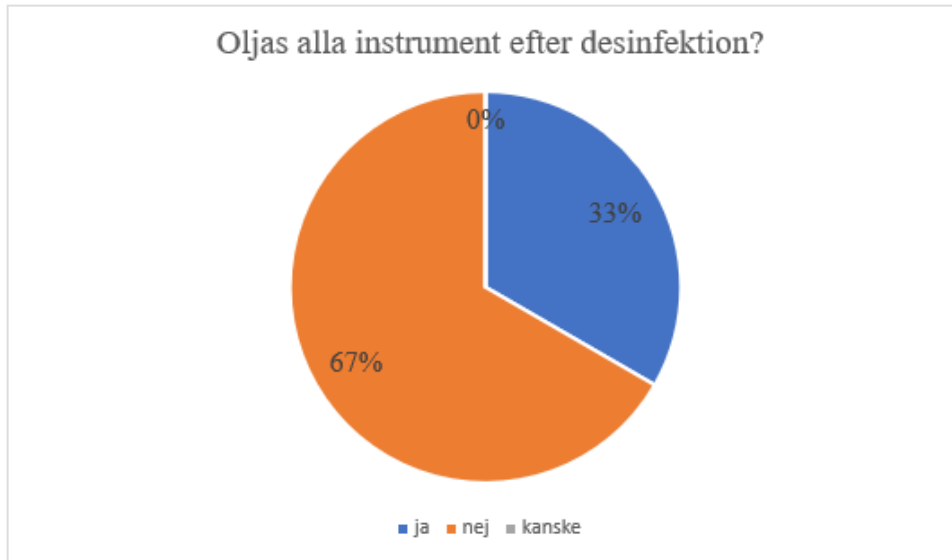
Rengörs instrument i packrummet?

Resultatet visade att en liten andel (12%) utförde rengöring av instrument i packrum.

Oljas alla instrument efter desinfektion?

Resultatet visar att endast en mindre andel (33%) av instrumenten oljas.

Finns det arbetsbeskrivningar?

Resultatet angående arbetsbeskrivningar finns på de flesta STE, men också att det saknas på vissa.

På frågorna "Arbetar ni aseptiskt?", "Används skyddsrock vid raster"? "Rengörs instrument i packrummet?", "Oljas alla instrument efter desinfektion?" Resultaten på svaren kanske visade 0%.

Diskussion

Undersökningen visar att det finns arbetsätt inom olika STE som behöver förbättras. Detta kan exempelvis åstadkomma genom kunskapshöjande information om regelverk, utbildning och förbättrande rutiner/arbetsbeskrivningar.

Socialtjänstlagens föreskrifter (SOSFS2008:1) ligger till grund för ökad kompetensnivå för personal med huvudsaklig arbetsuppgift att handha medicinsk utrustning och sterilisering.

Personal bör vara utbildade steriltekniker inom yrkeshögskola. Utbildningen ökar också kunskap om att arbeta aseptiskt och är avgörande för att förhindra eventuell smittspridning. Basala hygienen skapar grunden i hela STE arbetet.

Jag valde att göra denna undersökning för att se om steriltekniska enheterna arbetade lika. Det visade sig att olikheterna var lika intressanta likaså att undersökningen visade stora variationer beroende på frågan. Hur olika steriltekniska enheter är verksamma spelar en betydande roll för att förhindra smittspridning, men också utförandet av arbetet. personalen vet hur arbetet ska utföras.

Huvudfrågan “Arbetar alla lika?” visade att hälften av de tillfrågade trodde det. Undersökningen att förbättringar behövs för att alla ska kunna arbeta lika.

Arbetsbeskrivningar och rutiner behöver förbättras för att alla ska kunna arbeta lika. Det kan vara svårt att genomföra och personal behöver träna för att lära in rutiner och det krävs mycket arbete från den enskilde. Hur olika STE är verksamma spelar en betydande roll i arbetet med att motverka rostangrepp på instrument. Jag anser att det är alarmerande att instrument rengörs i packrummet som är en ren zon. Det är viktigt att olja instrument efter varje process för att förhindra rostangrepp.

Undersökningen visade också att STE skiljer sig i arbetsätt och förbättringar bör utvecklas inom “Rengörs instrument i packrummet?” och “Finns det arbetsbeskrivningar?”. Resultatet visade stora brister i dessa frågor.

Källförteckning

Steriltekniska föreningen. 2019. *Hantering av gods*. Handbok för steriltekniska verksamhet.

Lagar

SOSFS2008:1. Socialstyrelsens föreskrifter. Användning av medicintekniska produkter i hälso- och sjukvården. Stockholm: Socialstyrelsen

SOSFS: 2015:10. Socialstyrelsens föreskrifter Basal hygien i vård och omsorg. Socialstyrelsens föreskrifter om basal hygien inom vård och omsorg. Stockholm: Socialstyrelsen

Standarder

SIS-TR- 46:2014. Processor för rengöring och sterilisering- validering och rutinkontroller inom svensk vård och omsorg. Stockholm; svenska institutet för standarder (SIS)

SS-EN-ISO:15883–1:2009:2014. Disk och spoldesinfektioner. Del: Allmänna krav, definitioner och provningsmetoder - Tillägg (ISO 15883:2006/AMd1:2014)

Stockholm; svenska institutet för standarder (SIS)

SIS-TR:57: Teknisk rapport. Handbok för grundläggande rekommendationer för lagerhållning, hantering och transport av medicinska produkter inom hälso och sjukvård, tandvård och djurvård. Stockholm; svenska institutet för standarder (SIS)

SS-EN-ISO 14937:2009: Sterilisering av medicinska produkter-Generella krav på steriliseringsmedium samt utveckling, utvärdering och rutinkontroll av steriliseringsprocesser för medicintekniska produkter. Stockholm; svenska institutet för standarder (SIS)

Webbsidor

www.vardhandboken.se. Basala hygienrutiner och arbetskläder.

(Hämtad 2021-10-01)